

สวัสดิ์ค๊ะ

ก่อนที่จะได้ฉีดวัคซีนป้องกันโควิด เราต้องฉีดวัคซีนใจ ป้องกันใจไม่ให้ "ขวิด" ขวิดให้อยู่กับความกังวล ฉีดวัคซีนใจ แล้วเราจะพร้อมที่จะใช้ชีวิตอย่าง แกล้ และ ไอโฟน ที่เอาชนะข้อจำกัด อุปสรรคต่างๆ ทำให้เราเป็นที่พึ่งของตัวเอง และผู้อื่นได้

ฉบับก่อนเราชิมชั้นความปรารถนาอย่างแรงกล้าของ แกล้ เอาชนะทุกข้อจำกัดอย่างมหัศจรรย์ ฉบับนี้เรามาชิมชั้น โจนาราน พอล ไอโฟน อดีตรองประธานอาวุโสรับผิดชอบงานออกแบบอุตสาหกรรมของ Apple คนที่ สตีฟ จ๊อบส์ รักมาก ทั้งมีฝีมือ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อศาสตร์ของความเรียบง่าย "simplicity is the ultimate sophistication." รวมถึงบริหารอารมณ์ขึ้นลงของ จ๊อบส์ ได้อย่างฉมัง จนนี่ทำให้ Apple ประสบความสำเร็จด้วยการใช้ "งานออกแบบนำวิศวกรรม" "เราต้องย้อนกลับไปนับหนึ่งใหม่หลายต่อหลายครั้ง จะให้ชิ้นส่วนชิ้นนี้ทำงานแทนชิ้นส่วนอีก 4 ชิ้นได้ไหม" "ตัดออกและทำให้ง่ายขึ้น"

เมื่ออ่าน "จอนนี่ ไอโฟน นักออกแบบอัจฉริยะ เบื้องหลังความสำเร็จของ Apple" เขียนโดย Leander Kahney แปลโดย ณงลักษณ์ จารุวัฒน์ สนพ The Nation (2557) ความรู้สึกที่ได้และอยากมาถ่ายทอดคือ ความพยายามที่ไม่มีขอบเขต วิธีการคิด ความรอบรู้ การใส่ใจทั้งเรื่องใหญ่และรายละเอียด และ การสร้างนิสัยแห่งความสำเร็จ เป็นสิ่งที่สำคัญที่คิดว่าตัวเองต้องพยายามสร้างมากขึ้น และอยากให้เราช่วยกันสร้างสิ่งนี้เพิ่มในความเป็นคนไทย

ความสำเร็จของจอนนี่ เป็น "ความอัจฉริยะที่สร้างได้" การเรียนรู้และฝึกทำจริง ความมุ่งมั่น ความพยายามและความมีวินัย ความหลงใหลอย่างบ้าคลั่งต่อสิ่งที่ทำ ของตัวเขาเอง

บนถนนทุกสายที่พ่อลูก ไมค์และเด็กชายโจนาธาน (จอนนี่) เดินผ่าน พ่อมักจะคุยเรื่องงานออกแบบให้ลูกฟังอยู่เสมอ เช่น โคมไฟส่องสว่างที่ถูกออกแบบให้แตกต่างกัน ด้วยเหตุผลแสงตกกระทบ สภาพอากาศ และพ่อลูกมักจะคุยกันเรื่องสิ่งต่างๆ รอบตัว แล้วช่วยกันคิดว่าจะทำให้มันดูดีขึ้นได้อย่างไร ของขวัญวันคริสต์มาสที่พ่อให้ลูก คือ การอยู่กับลูกทั้งวันในโรงปฏิบัติงานที่วิทยาลัยที่พ่อทำงานอยู่ โดยเด็กชายโจนาธานจะประดิษฐ์อะไรก็ได้ พ่อจะช่วย มีข้อแม้เดียวคือ ต้องวาดแบบร่างของสิ่งที่อยากทำ เมื่ออายุได้ 13 ปี จอนนี่รู้แล้วว่าเขาอยาก "วาดและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ"

จอนนี่ตัดสินใจเรียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่วิทยาลัยโพลีเทคนิคนิวคาสเซิล ที่ๆ นักศึกษาจะได้เรียนเชิงทฤษฎีควบคู่กับการทำงานจริง ฝึกงานกับบริษัทภายนอก 2 ครั้งระหว่างเรียนปี 2 และปี 3 นักศึกษาจะถูกย้าเสมอว่า คนที่ออกแบบมีการกิจที่จะต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ สู่กระแสนิยม แม้นิวคาสเซิลจะได้ชื่อว่าเป็นเมืองปาร์ตี้ แต่ในความทรงจำของจอนนี่ "ตอนอยู่ที่นั่นลำบากเหมือนกัน ผมแทบจะไม่ได้ทำอะไรอย่างอื่นเลยนอกจากงาน" เพราะงานทุกชิ้นที่จอนนี่ทำส่งอาจารย์ จะเป็นงานที่พร้อมผลิตใช้งานเลยเสมอ เขาให้เวลากับการออกแบบหลายๆ แบบ นักศึกษาคนอื่นอาจจะทำต้นแบบแค่ไม่กี่ชิ้น แต่จอนนี่ทำเป็นร้อย อาจารย์ทุกคนชื่นชม "จอนนี่ เป็นเด็กที่ละเอียดรอบคอบมาก ทุกอย่างที่เขาทำ จะไม่มีวันเพียงพอ เขาจะต้องหาทางทำให้มันดีขึ้นเรื่อยๆ ตั้งใจทำงานเสมอ ไม่ใช่ทำเพราะถูกบังคับให้ทำ" "สิ่งที่จอนนี่มีคือ วินัยที่จะทำตามทฤษฎีการออกแบบ เรียบง่ายใช้งานได้"

หลังจากจบจอนนี่ทำงานในอังกฤษบ้านเกิดอยู่ 4-5 ปี จึงย้ายมาทำที่ Apple ด้วยการชักชวนของบรินเนอร์ ผู้อ่านวัยฝ้ายออกแบบผลิตภัณฑ์ของ Apple ซึ่งเห็นผลงานของจอนนี่ตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษาจบใหม่ เขาชื่นชมมาก "มีไม่กี่คนเท่านั้นที่สามารถออกแบบผลงานให้ตื่นตาดูใจ แคมยังคิดว่าจะทำให้มันทำงานได้อย่างไร"

งานแรกที่จอนนี่ต้องรับผิดชอบ คือการออกแบบ Newton MessagePad รุ่นที่ 2 รุ่นแรกมีปัญหาเรื่องช่องเสียบแผ่นวงจร ล้าโพงกระจายเสียงอยู่ผิดตำแหน่ง ตัวเครื่องหนา รุ่นที่ 2 ต้องการให้หน้าจอลใหญ่ขึ้น เพื่อให้เครื่องสามารถอ่านลายมือเขียนได้ดียิ่งขึ้น เครื่องบางกว่าเดิม เสียบปากกาได้

จอนนี่ ตั้งคำถามกับตัวเองว่า "เรื่องราวการออกแบบงานชิ้นนี้จะเป็นอย่างไ ผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้มีเรื่องราวเป็นมาอย่างไร – Newton เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ใช้งานหลากหลาย จึงบอกได้ยากว่าใช้งานอะไรเป็นหลัก เพราะจะเปลี่ยนไปตามซอฟต์แวร์ที่ใช้ จอนนี่จึงสรุปว่า "Newton รุ่นแรกมีปัญหาดตรงที่มันไม่ตรงกับความต้องการใช้งานในชีวิตประจำวัน ไม่บอกว่ามันคืออะไรที่คนทั่วไปจะเข้าใจได้" จอนนี่หาทางแก้ ซึ่งคำตอบ คือ สำหรับคนทั่วไปฝาปิดคือฝาปิด แต่จอนนี่ให้ความสำคัญ "มันเป็นสิ่งแรกที่คนเห็น สิ่งแรกที่คนสัมผัส ผมอยากให้วินาทีนั้นเป็นวินาทีพิเศษ"

เพื่อให้เกิดความรู้สึกพิเศษ จอนนี่ดีไซน์ที่ล็อกแบบสปริงที่เก๋ไก๋มาก นิ้วกดที่ฝา ฝาจะดังออก ซึ่งกลไกนี้ต้องใช้ลวดปริงทองแดงขนาดเล็กที่วัดขนาดอย่างแม่นยำ เพื่อให้ฝาปิดไม่ขวางช่องเสียบแผ่นวงจร จอนนี่ออกแบบบานพับ 2 ชั้น เพื่อให้ฝาปิดพ้นจากสิ่งกีดขวางต่างๆ เมื่อฝาเปิดออกจะพลิกอ้อมไปเก็บด้านหลัง ซึ่งจอนนี่อธิบายเสริมว่า เพราะคนในยุโรปและสหรัฐนัดเปิดไปทางซ้าย คนญี่ปุ่นนัดเปิดไปทางขวา เพื่อให้ทุกคนเปิดได้โดยไม่ขัดกับความถนัด จึงตัดสินใจให้ฝาเปิดออกไปทางด้านบน ช่องเก็บปากกาอยู่ด้านบนในตำแหน่งเดียวกันกับสันของสมุดโน้ตที่มีลักษณะเป็นขดลวดเกลียว จึงเป็นความสัมพันธ์ที่ถูกต้อง "และนี่คือส่วนสำคัญของเรื่องราวผลิตภัณฑ์ที่ผู้ใช้งานรู้ว่า Lindy (Newton 2) คือ สมุดโน้ต"

ที่มาของ iMac ซึ่งถูกกำหนดแล้วว่าต้องเป็นคอมพิวเตอร์ที่ทำด้วยพลาสติก จอนนี่พูดว่า "คุณต้องระวังมากๆ เพราะมันมีเส้นแบ่งบางๆ ระหว่างของราคาถูก กับ ของที่ราคาซื้อหาได้ง่าย และแสดงชัดเจนว่าเทคโนโลยีไม่ใช่เรื่องน่ากลัว" (30 ปีก่อน) ทีมของจอนนี่สรรหาพลาสติกมากมายทั้ง ไฟท้ายรถยนต์ BMW, จาน ชาม แก้วน้ำ กระดิกน้ำร้อน ฯลฯ เพื่อมาศึกษาคุณสมบัติ ความเข้มของสี วัสดุโปร่งใส ผิวสัมผัสด้านใน ในที่สุดทีมงานก็พบว่า กระดิกน้ำร้อนสีน้ำเงินเข้มแวววาว เห็นตัวกระดิกสีน้ำร้อนสะท้อนวาวอยู่ข้างใน ให้แรงบันดาลใจอย่างดี สุดท้าย iMac ซึ่งมองเห็นแผ่นซิลด์สีเงินอยู่ข้างในเมื่อมองผ่านฝาครอบใส ก็มีลักษณะคล้ายกระดิกน้ำร้อนใสผสมกับไฟท้ายรถยนต์

เมื่อจ๊อบส์ ตัดสินใจว่า iMac จะเป็นคอมพิวเตอร์รุ่นแรกที่ไม่รองรับเทคโนโลยีเก่า เขาตัด ADB port, SCSI port ตัวเครื่องจะมีแต่ ethernet port, infrared port, usb เท่านั้น จอนนี่ต้องออกแบบให้พอร์ตอยู่ในตำแหน่งที่เข้าถึงง่าย ด้วยการย้ายช่องเสียบต่างๆ มาอยู่ด้านข้าง ทำให้ใช้งานง่ายขึ้น และยังออกแบบให้สายไฟเข้าเครื่องเป็นสายใสสวยเหมือนเวลาอาบน้ำแล้วมีหยดน้ำเกาะบนบานกระจก!!

เมาส์ใส่ก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่จอนนี่ภูมิใจ "คุณมองทะลุผ่านโลโก้ Apple เหมือนหน้าต่างบานเล็กๆ ที่อยู่ด้านบนของตัวเมาส์ มองลงไปเห็นโรงงานเล็กๆ เห็นลูกบอลกลิ้งไปมาบนแกนสองแกน.....เราพยายามหนักหนาสาหัสมากที่จะเรียงสิ่งที่ได้เห็น ..ได้ความรู้สึกว่ามีอะไรอยู่ข้างใน....."

iBook จอนนี่เริ่มออกแบบเป็นรูปเปลือกหอย มีเส้นโค้งที่ดูเหมือนสิ่งมีชีวิตใต้ทะเล ทีมของเขายังเพิ่มสิ่งประดิษฐ์ที่ชาญฉลาด เป็นเรื่องใหม่ iBook จะ ดิ้น เมื่อฝาถูกเปิดออก ซึ่งจะต้องมีการออกแบบกลที่ไม่มีกลอนเพื่อให้ฝาปิดแน่นสนิท เวลาไม่ใช้เครื่อง การผลิต iBook ไม่ว่าจะเป็เคส หูหิ้ว และฝาปิด ล้วนมีแต่ปัญหาต่างๆ ให้แก้ เช่น ตัวเคสที่ทำจากพลาสติกโพลีคาร์บอเนตติดกับเทอร์โมพลาสติก "มันเป็นรูปทรงและการเรียงชั้น เรียงพลาสติกกับอุปกรณ์ภายในเครื่อง" รูปทรงเปลือกหอยสร้างความปวดหัวมากกับเรื่องแม่พิมพ์ เมื่อแกะเคสรูปเปลือกหอย มีปัญหาเรื่องรอยแตกเล็กๆ หลายแห่ง หูหิ้วก็ไม่ง่าย ทำจากพลาสติกพิเศษของ Dupont ชื่อเซอร์ลีน หล่อทับด้วยแมกนีเซียม ต้องใช้เทคนิคการฉีดขึ้นรูปโลหะ....จอนนี่และทีมต้องใช้เวลาหลายสัปดาห์อยู่ที่โรงงานในเอเชีย คอยปรับแก้จนลุล่วง จอนนี่

จะพักโรงแรมที่ไกลโรงงานมากที่สุด เขาจะใช้เวลาหมกมุ่นกับการทำงาน และใช้เวลาอีกหลายเดือนเพื่อแก้ปัญหาฝาปิดที่ออกแบบให้ไม่มีสลักกลอน ทางแก้ คือ ทำบานพิเศษที่จะยึดฝาให้ปิดแน่นเวลาไม่ใช้เครื่อง เป็นวิสัยทัศน์ของจอนนี่ คือทำให้ผลิตภัณฑ์มีส่วนประกอบน้อยชิ้น "ยังมีส่วนประกอบน้อยชิ้น เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนก็น้อยลง และความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนแต่ละชิ้นก็ดีขึ้น" มีคนบอกว่าเมื่อทำงานกับทีมออกแบบที่จอนนี่เป็นหัวเรือใหญ่ "คุณปฏิเสธไม่ได้ แม้ว่าสิ่งที่พวกนั้นอยากจะทำจะดูแพงมาก น่าขำ หรือเป็นไปได้ก็ตาม คุณต้องทำให้ได้ ทำงานให้สำเร็จให้ได้ ไม่ว่าจะต้องทำอะไรก็ตาม"

ฉบับหน้ามาต่อกันเรื่องนี้อีกนะคะ เป็นแรงบันดาลใจให้เราอยากสร้างนิสัยแห่งความสำเร็จ มีตอนที่จอนนี่ต้องถูกกักตัว 3 สัปดาห์ เพราะโรคซาร์ เขาทำอะไรในช่วงเวลานั้น?

ตัวห่างไกล หัวใจชิดกันนะคะ #StaySafe #9ต่อด้วยกัน

จันทร์ทิพย์ อังค์ภัทร

Director

Bhatara Progress Co.,Ltd.

0879745888